

VIRÐISLØNIR

AFTUR HESAFERÐ FEKK ANDRIAS GEYTAN

Andrias Høgenni fór við øllum í gjárkvøldið, tá hann vann Geytavirðislønina 2016 og áskoðaravirðislønina til filmskappingina í Norðurlandahúsinum

Eiríkur Lindenskov

Nú eigur hann tveir Geytar, 28 ára gamli filmsmaðurin, Andrias Høgenni úr Havn.

Eins og í fjør, tá hann vann Geytan fyri stuttfilmin Stina Karina, var tað hann, sum fór við sigrinum í Norðurlandahúsinum í gjárkvøldið, tá ársins Geyti skuldi latast besta føroyska stuttfilminum í 2016.

Hetta er fimta árið, at besti føroyski spælifilmur verður heiðraður – og hóast ikki eins nógvir filmar vórðu sendir inn til kappingina hesaferð, so kann enn einaferð staðfestast, at føroysk filmsframleiðsla hevur veruliga fingið vind í seglini seg seinastu árin.

»Tað er kalt, nátt og vetur. Tað sæst á andlitunum á høvuðsleikarunum, sum eins og onnur hava eitt arbeiði, sum tey við lív og sál ganga uppi. Sjálvt hin minsta smálut í arbeiðinum hava tey lagt til rættis.«

Soleiðis sigur Geytadómsnevndin í grundgevingini fyri at geva Andriasi Høgenni Geytavirðislønina 2016. Nevndin sigur víðari:

»Men so hendur nakað, ið skeiklar menninskjansligu ætlanina. Tað almenna, øvrigheitin, grípur inn og ber eini boð.

Men arbeiðið, og karmurin um alla ta lýstu tilveruna hjá teimum báðum høvuðsleikarunum, er ólógligt. Løgreglan, ørindi og boð hennara verða mótparturin í hesi hugvekjandi søgu um eina tvístøðu, har hvørt sekund, hvørt svar, hvør upplýsingur og hvør gerð, er eitt livshættisligt svar, eisini tá svarið ikki verður givið, og høvuðsleikararnir bara yppa øksl.

Bygnaðurin í søguni er eins greiður og leikaraavrikini. Plottið nemur við flestu tættir í einum góðum stuttfilmi og heldur tær sum áskoðara bundnum heilt til endan.

Geytavirðislønin í 2016 fer til Andrias Høgenni fyri at hava

leikstjórnað eksistentiella filmin og umbýttisleikin "Et knæk".«

Hesaferð vóru áskoðarar og geytadómsnevndin samd um, at rætti vinnarin er Andrias Høgenni, sum eisini eisini fekk áskoðaravirðislønina.

Tað var Helena Dam á Neystabø, forkvinna í mentamálanevnd Tórshavnar býráðs, sum handaði áskoðaravirðislønina, og hon helt fyri, at tað altíð er spennandi at síggja nýggjastu føroysku filmarnar.

– Tað er fantastiskt, at tað er vorðin ein traditió, at vit kunnu handa árliga geytavirðislønina á hvørjum ári. Hvør skuldi trúð tí, at føroyskur filmur eftir so stuttari tíð hevur ment seg so nóg, at vit á hvørjum ári sita sum á nálum og bíða eftir, hvør hevur fingið ársins Geyta, segði Helena Dam á Neystabø millum annað, tá hon handaði

Føroyskur filmur tyktist sum luftkastellir

– Vit mugu ongantið gloyma, hvar føroyskur filmur var fyri 15 árum síðan, og eg gleði meg at síggja, hvar føroyskur filmur er um 15 ár, segði Andrias Høgenni, sum aftur í ár vann ársins Geyta

Eiríkur Lindenskov

Andrias Høgenni var sjónliga ovurfegin um heiðurin, hann fekk í Norðurlandahúsinum í gjárkvøldið, tá hann bæði vann eigurin Ársins Geyta 2016 og áskoðaravirðislønina. Hann greiddi frá, at hugskotið til filmin, »Et knæk«, kom fyri nøkrum árum síðani.

– Tá var bara talan um ein stuttan film upp á fimm minuttir. Hann snúði seg um ein innbrotstjov og ein løgreglumann, sum bankar á dyrnar at fortelja, at sonurin var var deyður.

– Sum tíðin leið havi eg sagt ymsum fólkom søguna, sum síðani er vorðin longri og longri, greiddi Andrias Høgenni frá.

– Ein empirisk kanning um, hvussu ringt kunnu vit gera tað fyri hesi fólkin, segði hann.

Filmurin snýr seg um eitt brotsmannalið, sum brýtir inn í hús í danska høvuðsstaðnum,

Keypmannahavn. Trý fólk fara við bili út í sethúsaðki at bróta inn í eini sethús.

Meðan ein bíðar í bilinum, fara hini bæði inn í húsin at stjala. Best sum tey eru í gongd, og hava funnið pengaskápið, manglar teimum eitt ávíst amboð, sum kvinnan fer út í bilin at heinta.

Men í túninum møtir hon tveimum løgreglumonnum. Hon verður kløkk, og fara stamað »ja«, tá teir spyrja, um hon er Mona. Hon fatar, at tað eru húsfolkunum, teir spyrja eftir. Sonur teirra hevur verið fyri eini ferðsluvánlukku, og støðan er álvarsom.

Tey fara so bæði við løgreglumonnum á sjúkrahúsið, har »sonurin« um 19 ára aldur, liggur í respirator, heiladeyður.

Tey verða biðin um at skriva undir, at respiratorurin kann slökkjast.

Hetta gevur sum vera man tjóvunum høvuðbrýggj.

Andrias Høgenni segði, at hann tók ímóti virðislønini saman við starvsfeløgum á filmsskúlanum, sum hava produserað og skrivað handritið saman við honum.

Hann fegnaðist eisini um framgongdina í føroyskari filmsvinnu.

– Vit mugu ongantið gloyma, hvar føroyskur filmur var fyri 15

árum síðani, og at tað tyktist sum luftkastellir, at vit í heila tikið skuldu hugsa um at hava eina filmsvinnu í Føroyum – og ikki minni ein føroyskt framleiddan spælifilm. Tí er tað so ótrúliga deiligt at síggja ein teasara til nýggja filmin hjá Sakaris Stóra og at vita, at hetta er ikki tann einasti, men at fleiri eru á veg, segði Andrias Høgenni.

– Eg eri eg so spentur upp á at síggja, hvar føroyskur filmur er um 15 ár. Túsund takk Klippfisk, túsund takk Geytanevndin, og túsund takk Felagið Føroysk Filmsfólk og túsund takk tit øll, segði ovurfegin Geytavinnarin, Arndiras Høgenni.

Umframt Geytan, so fekk hann eisini eina gávu upp á 25.000 krónur frá Tryggingarfelagum Føroyar, sum Mortan Poulsen, stjóri, handaði, og 15.000 krónur frá

